

НАСТАВНИ ПРОГРАМ ЗА ПРЕДМЕТ: **ИСТОРИЈА**

РАЗРЕД: **СЕДМИ**

СЕДМИЧНИ БРОЈ ЧАСОВА: **2**

ГОДИШЊИ БРОЈ ЧАСОВА: **72**

ОПШТИ И ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ ПРОГРАМА:

Општи циљеви програма:

- Овладавање даљим тековинама о развоју људског друштва;
- Уочавање различитости друштвено- историјских формација историјских процеса и проширивање опште културе;
- Формирање основних знања о традицији српског народа осталих јужнословенских народа , и народа Европе и свијета;
- Самостално служење рељефним историјским картама, историјским подацима у енциклопедијама;
- Оспособљеност за кориштење средстава масовне комуникације;
- Поштовање властите вјере и културе, националне припадности и слободе, као и културе других народа, то јесте да буде заступљена мултиперспективност и мултикултуралност;
- Уважавање права свих људи, његовање властите културе и вјере;

Посебни циљеви програма:

- Уочавање основних карактеристика у историјском развоју Европе;
- Формирање основних знања о традицији српског народа, као и о његовом културном богатству;
- Упознавање живота Словена у прадомовини; објашњење начина живота и њихова сеоба;
- Анализирање разлога за успон и расуло српске државе;
- Уочавање положаја Србије на Балкану;
- Објашњење односа Босне са Србијом, Угарском, Хрватском и Византијом;
- Овладавање основним појмовима и чињеницама о развоју људског друштва;
- Оспособљавање за критичко мишљење и разумијевање.

САДРЖАЈ ПРОГРАМА

Наставна тема

Оквирни број часова

1. Европа у раном и средњем вијеку	8
2. Јужни словени у раном средњем вијеку	14
3. Европа у позном средњем вијеку	4
4. Српске земље и сусједи у позном средњем вијеку	16
5. Постанак и развој средњовијековне босанске државе	10
6. Средњевијековна култура	10
7. Балкан у доба османлијских освајања	10

Исходи учења	Садржаји програма/Појмови	Корелација са другим наставним предметима
Тема 1: Европа у раном средњем вијеку (8)		
<p>Ученик треба да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • дефинише средњи вијек; • уочи карактеристике Франачке државе; • схвати улогу Византије као прве хришћанске државе. 	<ul style="list-style-type: none"> • Средњовјековне државе-Франачка држава; • Византија; • Арабљани и појава ислама. 	<p>Географија (Географске регије Европе) Српски језик (Садржаји из књижевности и културе изражавања) Православна вјеронаука (Велики раскол) Ликовна култура (умјетничко наслеђе)</p>
Тема 2: Јужни Словени у раном средњем вијеку (14)		
<p>Ученик треба да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • дефинише појам прадомовине Словена; • објасни настанак прве српске државе и односе са Византијом, Угарском и Бугарском; • објасни значај писма и језика за један народ. 	<ul style="list-style-type: none"> • Прадомовина Словена; • Покрштавање Јужних Словена; • Македонија, Хрватска и Словенија. 	<p>Географија (Географске регије Европе) Православна вјеронаука (Покрштавање, Стари Словени)</p>
Тема 3: Европа у позном средњем вијеку (4)		
<p>Ученик треба да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • дефинише појам и улогу средњовековног града; • разликује робно-новчану од натуралне привреде. 	<ul style="list-style-type: none"> • Постанак и развој градова, друштвени сукоби у феудализму; • Опште одлике средњевјековне културе. 	<p>Географија (Друштвено географске одлике, Географске регије Европе)</p>
Тема 4: Српске земље и сусједи у позном средњем вијеку (16)		
<p>Ученик треба да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • наброји и именује владаре из династије Немањића; • покаже границе Српског царства; • објасни положај Србије на Балкану. 	<ul style="list-style-type: none"> • Српске земље у вријеме Стефана Немање; • Србија у доба цара Душана; • Дубровник у средњем веку; • Крај српског царства. 	<p>Географија (Географске регије Европе) Православна вјеронаука (Свети Сава и насљедници, Успон и пад српске државе) Српски језик (Садржаји из књижевности и културе изражавања)</p>
Тема 4: Постанак и развој средњовјековне босанске државе (10)		
<p>Ученик треба да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • објасни постанак Босне; • објасни разлоге успона и ширења босанске државе. 	<ul style="list-style-type: none"> • Постанак и развој државе Босне до 12. вијека; • Односи са Србијом, Угарском, Хрватском и Византијом; • Босна у доба владара из династије Котроманића; • Сусједне јужнословенске земље до 15. вијека. 	<p>Географија (Друштвено географске одлике, Географске регије Европе)</p>

Тема 5: Средњевијековна култура (10)		
Ученик треба да:		Српски језик (Садржаји из књижевности и културе изражавања) Ликовна култура (умјетничко наслеђе)
<ul style="list-style-type: none"> • објасни основне карактеристике средњевијековне културе; • објасни значај писма, наброји писма која су се користила код Срба и њихових сусједа 	<ul style="list-style-type: none"> • Опште одлике средњевијековне културе у Европи; • Средњевијековна култура код Срба. 	
Тема 6: Балкан у доба Османлијских освајања (10)		
Ученик треба да:		Географија (Географске регије Европе) Православна вјеронаука (Добаропства)
<ul style="list-style-type: none"> • објасни улогу и значај Србије у борби против Турака; • објасни узроке пада хришћанских земаља под власт Турака; • наброји и објасни узроке и правце српских сеоба. 	<ul style="list-style-type: none"> • Пад Србије под турску власт; • Слабљење и пад Босне под турску власт; • Зета у вријеме Балшића и Црнојевића; • Сеобе Срба у 15. и 16. вијеку. 	

ДИДАКТИЧКА УПУТСТВА И ПРЕПОРУКЕ:

Наставник треба да:

- у свом раду користи што више наставних средстава и помагала која ће ученицима оштећеног вида омогућити да што боље савладају градиво;
- у сврху што бољег савладавања градива организује посјете средњевијековном граду и средњевијековним манастирима;
- поведе дискусије и разговор о одређеним темама;
- провјери знање путем контролног рада;
- Неопходна наставна средства: Брајев уџбеник, историјска читанка, Брајева табла са фолијом, рељефне историјске карте и сл.